C/2025/350

20.1.2025 г.

ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА

Насоки за приключването на оперативните програми, приети за подпомагането от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (2014—2020 г.)

(C/2025/350)

Оперативните програми по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица за програмния период от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г., включително тези, които се ползват от средствата по линия на REACT-EU, трябва да бъдат приключени навреме и ефективно. За тази цел са необходими насоки относно приключването на тези програми в съответствие с Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета [1] и правните актове с общо приложение, приети на тази основа.

В насоките се взема под внимание безпрецедентната криза, свързана с COVID-19 през 2020 г. и 2021 г., и нейното въздействие върху изпълнението на програмата.

Целта на насоките е да се подпомогнат държавите членки с процеса на приключване, като се обясни как функционира той. Те обхващат финансовото уреждане на неизпълнените бюджетни задължения на ЕС чрез плащането на държавата членка на всяко окончателно салдо по дадена програма; отмяна на бюджетни задължения или събиране на неправомерно платени от Европейската комисия суми на държавата членка; и/или отмяна на всички окончателни салда.

Със системата за годишен преглед и приемане на отчетите процедурата по приключване бе значително опростена. В резултат на това приключването на програмата следва да се основава само на документи, свързани с последната счетоводна година и окончателния или последния годишен доклад за изпълнението.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НЕПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ:

Настоящият документ представлява работен документ, изготвен от Комисията. Въз основа на приложимото право на ЕС с него се предоставят технически насоки на вниманието на колегите и органите, участващи в приключването на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица. Настоящите указания не са в противоречие с тълкуването на Съда и на Общия съд.

Съдържание

Страница

1. ОБЩИ ПРИНЦИПИ 3
2. ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРЕДСРОЧНО ПРИКЛЮЧВАНЕ 3
3. КРАЕН СРОК ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ПРОГРАМИТЕ 3
4. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ 3
   - 4.1. Отмяна 3
   - 4.2. Уравняване на предварителното финансиране 4
   - 4.3. Изчисляване на окончателното салдо 4
   - 4.4. Завишаване 4
5. ДОКЛАДВАНЕ ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРИ ПРИКЛЮЧВАНЕ 5
6. НЕРЕДНОСТИ 6
   - 6.1. Третиране на нередностите през последната счетоводна година 6
   - 6.2. Подлежащи на събиране суми и неподлежащи на събиране суми 6

[1] Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. относноФонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ 72, 12.3.2014 г., стр. 1).

6.3. Риск от нередности, водещи до допълнителни проверки от страна на програмните органи на вече декларирани пред Комисията разходи 7
7. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ПРИКЛЮЧВАНЕТО 7
7.1. Срок за представяне на документите за приключването 7
7.2. Промяна на документите за приключването след крайния срок за подаването им 7
7.3. Наличност на документи 8
8. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ПРИКЛЮЧВАНЕТО 8
8.1. Окончателен доклад за изпълнението 8
8.2. Отчети 8
8.3. Декларация за управлението и годишно обобщение 8
8.4. Одитно становище и контролен доклад 8
9. ПЛАЩАНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНОТО САЛДО 9
10. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТТА И РЕДОВНОСТТА 9

1. **ОБЩИ ПРИНЦИПИ**

Настоящите насоки се прилагат за приключването на програмите по линия на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) в съответствие с Регламента за ФЕПНЛ за програмния период 2014—2020 г ([2]).

Приключването на тези програми обхваща финансовото уреждане на неизпълнените бюджетни задължения на ЕС чрез плащане на окончателното салдо на държавата членка ([3]) по дадена програма и/или отмяна на бюджетни задължения, или събиране на неправомерно платените от Комисията суми на държавата членка. Приключването на програмите не засяга правомощието на Комисията да налага финансови корекции.

2. **ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРЕДСРОЧНО ПРИКЛЮЧВАНЕ**

Държавите членки могат да поискат предсрочно приключване на дадена програма, при условие че са извършили всички дейности, свързани с изпълнението на програмата. За тази цел за последна счетоводна година на програмата следва да се счита по-ранна счетоводна година от тази, обхващаща периода от 1 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г. Ако Комисията приеме такова искане, държавата членка трябва да представи документите за приключването, посочени в член 52 от Регламента за ФЕПНЛ („документите за приключването“) до 15 февруари на годината, следваща разглежданата счетоводна година. При предсрочното приключване следва да се спазват всички установени правила за приключването.

За програмите за храни и/или основно материално подпомагане (т.е. оперативни програми от тип I) окончателното структурирано проучване трябва да бъде проведено през 2022 г. Ако държавата членка е изпълнила обаче всички действия по програмата преди 2022 г., тя не трябва да провежда структурирано проучване през 2022 г. В този случай Комисията препоръчва провеждането на проучването през последната година, през която са били предоставяни храни и/или основно материално подпомагане.

3. **КРАЕН СРОК ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ПРОГРАМИТЕ**

С цел да се гарантира правилното изпълнение на програмите и навременната подготовка за приключването, държавите членки следва да подават искания за изменения на програмите ([4]), включително изменение на финансовия план, до септември 2023 г. Това ще позволи решенията да бъдат приети преди крайната дата на допустимост — 31 декември 2023 г. Единственото изключение е представянето на преразгледан финансов план, в който се посочва за финансовата 2020 година намален размер на финансирането вследствие на прилагането на правилото за автоматична отмяна, посочено в член 59, параграф 1 от Регламента за ФЕПНЛ. В този случай искането за изменение на програмата трябва да бъде представено на Комисията до 30 юни 2024 г. ([5])

Държавите членки следва да уведомят Комисията за всяко решение за изменение на елементите, посочени в член 9, параграф 4, първа алинея от Регламента за ФЕПНЛ ([6]), преди крайната дата за допустимост, т.е. 31 декември 2023 г.

4. **ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ**

4.1. **Отмяна**

Правилото за автоматична отмяна, посочено в член 59, параграф 1 от Регламента за ФЕПНЛ, се прилага за всички бюджетни задължения, включително тези, свързани с последната година от програмния период (2020 г.).

([2]) Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 72, 12.3.2014 г., стр. 1).

([3]) В съответствие с член 138, параграф 1 от Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, ОВ C 384I, 12.11.2019 г., стр. 1—177, по отношение на изпълнението на програмите и дейностите на Съюза, за които са поети задължения по многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2014—2020 г. или по предходните финансови перспективи, приложимото право на Съюза, включително правилата за финансови корекции и за уравняване на сметките, ще продължат да се прилагат за Обединеното кралство след 31 декември 2020 г. до приключването на тези програми и дейности на Съюза, освен ако Съвместният комитет е приел технически мерки в съответствие с член 138, параграф 5 от Споразумението за оттегляне. Следва да се отбележи обаче, че предвиденото в настоящите насоки по отношение на средствата по линия на REACT-EU не се прилага за Обединеното кралство съгласно член 154, пета алинея от Регламента за общоприложимите разпоредби, изменен с Регламент (ЕС) 2020/2221 от 23 декември 2020 г.

([4]) Член 9 от Регламента за ФЕПНЛ.

([5]) Член 61, параграф 4 от Регламента за ФЕПНЛ.

([6]) Изменен с Регламент (ЕС) 2020/559 от 23 април 2020 г.

Задълженията, които все още са неприключени най-късно към 15 февруари 2026 г., или 1 март 2026 г., ако Комисията удължи срока ([7]), се отменят, ако някой от документите за приключването не е бил внесен в Комисията дотогава.

Съгласно член 6а, параграф 1 от Регламента за ФЕПНЛ ([8]) последната година от програмния период за програмите по ФЕПНЛ, за които държавите членки могат да разпределят допълнителни средства по REACT-EU, е 2021 г., или когато е приложимо, 2022 г. В съответствие с член 6а, параграф 3 от същия регламент неизползваните бюджетни задължения, свързани с допълнителни средства, ще бъдат отменени в хода на приключването.

4.2. **Уравняване на предварителното финансиране**

Комисията уравнява платената на държавите членки като предварително финансиране сума най-късно при приключването на програмата ([9]). Това се отнася и за допълнителното предварително финансиране, платено от средствата по линия на REACT-EU ([10]).

Сумите, платени като предварително финансиране, трябва да бъдат обосновани с допустимите разходи, декларирани най-късно при приключването на програмата. Уравняването на предварителното финансиране обаче може да започне веднага след като програмата е получила максималния принос на ФЕПНЛ, определен в решението на Комисията за одобряване на програмата. В този случай Комисията ще използва допустимите разходи, включени в искането за плащане, за да уравни предварителното финансиране. Уравняването ще приключи едва след приемането на отчетите.

4.3. **Изчисляване на окончателното салдо**

За последната счетоводна година, както и за всяка друга счетоводна година, Комисията ще възстанови 90 % от сумата, поискана от държавата членка като заявление за междинно плащане, като прилага ставката на съфинансиране за допустимите публични разходи, включени в заявленията за плащания, при условие че в програмата има налични бюджетни задължения. Въздействието на REACT-EU върху процента на съфинансиране ще бъде взето предвид в момента на изчисляване на приключването.

Комисията ще определи сумата, изискуема от Фонда за последната счетоводна година, както е описано в член 50 от Регламента за ФЕПНЛ. В член 50, параграф 6 от Регламента за ФЕПНЛ се посочва, че Комисията изчислява сумата, изискуема от Фонда за счетоводната година въз основа на приетите отчети, като взема предвид както сумите в отчетите, така и общия размер на плащанията, направени от Комисията през съответната счетоводна година.

След като Комисията изчисли сумата, изискуема от Фонда, тя ще уравни оставащото салдо по предварителното финансиране.

В съответствие с член 40, параграф 2 от Регламента за ФЕПНЛ сумата на окончателното салдо, платено от Фонда, не трябва да надвишава максималния възможен размер на приноса от Фонда, определен в решението на Комисията за одобряване на оперативната програма.

Получената подлежаща на плащане/събиране сума, изчислена в съответствие с правилата, обяснени по-горе, ще представлява окончателното салдо за програмата.

4.4. **Завишаване**

Завишаването е практиката на държавата членка да декларира пред Комисията допустими разходи, които надвишават максималния принос на Фонда, определен в решението на Комисията за одобряване на програмата.

Тъй като заявленията за плащане са кумулативни само в рамките на дадена счетоводна година, ако дадена програма достигне максималния принос на Фонда, определен в решението на Комисията за нейното одобряване, преди последната счетоводна година, декларираните пред Комисията разходи, надвишаващи този максимален принос на Фонда, няма да бъдат пренесени за следващата счетоводна година.

Следователно сертифициращите органи може да решат, че сумите, въведени в тяхната счетоводна система през дадена счетоводна година, се декларират пред Комисията през следваща счетоводна година или дори през последната счетоводна година.

([7]) Член 59, параграф 2 от Регламента за ФЕПНЛ, изменен с Регламент (ЕС) 2024/795 от 29 февруари 2024 г.
([8]) Изменен с Регламент (ЕС) 2021/177 от 10 февруари 2021 г.
([9]) Член 44, параграф 4 от Регламента за ФЕПНЛ.
([10]) Член 6а, параграф 4 от Регламента за ФЕПНЛ, изменен с Регламент (ЕС) 2021/177 от 10 февруари 2021 г.

Предвид гореизложеното и ако държавите членки желаят да разполагат със завишени разходи през последната счетоводна година, те биха могли да се въздържат от деклариране пред Комисията на завишени разходи през която и да е счетоводна година преди последната счетоводна година и да използват тези разходи за покриване на нуждите на програмата. Държавите членки могат да разгледат възможността за деклариране на завишените разходи само през последната счетоводна година, освен ако е необходимо да ги декларират през предишна счетоводна година, за да заменят откритите неправомерни суми (в рамките на приноса на Фонда).

Ако завишените разходи не са необходими преди последната счетоводна година, държавите членки следва да ги декларират пред Комисията само през последната счетоводна година, включително разходите, направени и платени през предходните счетоводни години ([11]). Завишените разходи, декларирани пред Комисията през последната счетоводна година, ще бъдат разгледани при приключването и след него, за да се заменят неправомерните суми (декларирани през която и да е счетоводна година, включително последната счетоводна година), които биват установени по-късно. Без да се засягат разпоредбите на член 56, параграф 7 от Регламента за ФЕПНЛ, държавите членки може да са в състояние да заменят неправомерните суми, установени след представяне на отчетите за последната счетоводна година/след приключването, като използват завишените разходи.

5. **ДОКЛАДВАНЕ ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРИ ПРИКЛЮЧВАНЕ**

Съгласно член 2 от Делегиран регламент (ЕС) № 1255/2014 на Комисията ([12]) окончателният доклад за изпълнението, изготвен при приключването, трябва да включва следните елементи:

— информация за изпълнението на програмата по отношение на общите показатели, използвани за частично или напълно приключена операция;

— информация и оценка за действията, като се отчитат принципите, определени в член 5, параграфи 6 и 11 и — когато е целесъобразно — в член 5, параграф 13 от Регламента за ФЕПНЛ.

С Регламент (ЕС) 2024/795 ([13]) (Регламент за създаване на платформа за стратегически технологии за Европа — „Регламент за STEP“), с който се изменя Регламентът за ФЕПНЛ с цел да се осигури по-голяма гъвкавост при приключването на програмите, подпомагани от ФЕПНЛ, се удължава периодът на допустимост на разходите, възстановени съгласно член 26, параграф 2, букви б) — д) от Регламента за ФЕПНЛ — съответните разходи са допустими, при условие че съответните действия, представляващи основата за плащане (т.е. разпределяне на храни/основно материално подпомагане или предоставяне на съпътстващи мерки), се извършват до подаването на окончателното заявление за междинно плащане за последната счетоводна година (т.е. най-късно до 31 юли 2025 г.). Следователно данните в окончателния доклад за изпълнението трябва да се отнасят до това, което е било разпределено по операциите, подпомагани по програмата, към датата на подаване на окончателното заявление за междинно плащане за последната счетоводна година. Храните или основното материално подпомагане, закупени, но неразпределени преди подаването на окончателното заявление за междинно плащане за последната счетоводна година, не следва да се включват в окончателния доклад за изпълнението.

Освен това държавите членки, в които се изпълняват оперативните програми за социално приобщаване на най-нуждаещите се лица (оперативна програма от тип II), следва да предоставят:

— данни относно специфични за програмата показатели и количествени целеви стойности,

— информация за промени в показателите за резултатите,

— информация и оценка на напредъка към постигането на специфичните цели на програмата.

([11]) Държавите членки могат да поискат предсрочно приключване, ако са извършили всички дейности, свързани с изпълнението на програмата. В такива случаи за последната счетоводна година на програмата ще се счита по-ранна счетоводна година (преди 1 юли 2023 г. — 30 юни 2024 г.).

([12]) Делегиран регламент (ЕС) № 1255/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица чрез определяне на съдържанието на годишните доклади и окончателните доклади за изпълнението, включително списъка на общите показатели (ОВ L 337, 25.11.2014 г., стр. 46).

([13]) Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 година за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241 (ОВ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

6. **НЕРЕДНОСТИ**

Отчетите за всяка счетоводна година, включително последната година, трябва да включват:

— оттеглените и събраните през счетоводната година суми;

— сумите, подлежащи на събиране към края на счетоводната година; както и

— неподлежащите на събиране суми ([14]).

Форматът за отчитане на оттеглените и събраните суми, подлежащите на събиране суми и неподлежащите на събиране суми е посочен в образеца, установен с приложение V към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/341 на Комисията ([15]) (съответно допълнения 2, 3 и 4).

Държавите членки трябва да посочат разбивката на суми, оттеглени и събрани през счетоводната година, както и сумите, подлежащи на събиране към края на счетоводната година за всяка счетоводна година на деклариране на съответните разходи.

6.1. **Третиране на нередностите през последната счетоводна година**

Като се има предвид, че след окончателното заявление за междинно плащане, което трябва да бъде подадено до 31 юли 2025 г., не може да се подава последващо заявление за плащане до Комисията, всички необходими приспадания (независимо от факта, че те може да се отнасят до разходи, декларирани през предходни счетоводни години) трябва да бъдат направени в отчетите за последната счетоводна година и да бъдат отчетени в допълнение 5 на образеца на отчетите.

Съгласно член 49, параграф 2 от Регламента за ФЕПНЛ дадена държава членка може да реши да изключи разходи от отчетите на последната счетоводна година поради текуща оценка на законосъобразността и редовността на тези разходи. Ако впоследствие се установи, че тези разходи са законосъобразни и редовни, те не могат да бъдат декларирани повторно, тъй като няма да има последващи искания за междинно плащане, в които да бъдат включени.

6.2. **Подлежащи на събиране суми и неподлежащи на събиране суми**

В отчетите за последната счетоводна година държавите членки може да отчитат подлежащите на събиране суми и неподлежащите на събиране суми, свързани с разходите, декларирани не само през предходните счетоводни години, но и през последната счетоводна година ([16]). Те може също така да отчетат в отчетите за последната счетоводна година суми, които са станали подлежащи на събиране или неподлежащи на събиране суми след края на последната счетоводна година, но преди представянето на документите за приключването ([17]).

Комисията ще изключи сумите, отчетени като подлежащи на събиране и неподлежащи на събиране, от изчисляването на окончателното салдо ([18]).

Комисията ще реши дали да възстанови отчетените суми от бюджета на ЕС въз основа на резултата от процеса на събиране на суми и/или на оценката на Комисията на неподлежащите на събиране суми, извършен в съответствие с процедурата, установена в Делегиран регламент (ЕС) 2016/1986 на Комисията ([19]). Сумите, докладвани в допълнения 3 и 4 към отчетите и свързани с разходи, декларирани през последната счетоводна година, следва да бъдат включени в колона А от допълнение 1 към отчетите, за да се даде възможност за евентуалното им бъдещо възстановяване от бюджета на ЕС, докато стане известен резултатът от свързани с тях процедури или оценки.

Държавата членка следва да информира Комисията възможно най-рано за резултата от процеса на събиране на суми.

([14]) Член 49, параграф 1, буква б) от Регламента за ФЕПНЛ.

([15]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/341 на Комисията от 20 февруари 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за предоставяне на определена информация на Комисията (ОВ L 60, 4.3.2015 г., стр. 1).

([16]) За да се даде възможност на държавите членки да се възползват от възможността да обявят подлежащите на събиране суми за неподлежащи на събиране при приключването или след него по отношение на подлежащите на събиране суми, свързани с последната счетоводна година от програмния период.

([17]) Пакет за получаване на увереност за последната счетоводна година.

([18]) Това ще доведе до по-малка сума за плащане или уравняване — в случаите, когато окончателното салдо е положително, или до по-висока сума, подлежаща на събиране — в случаите, при които окончателното салдо е събиране на суми.

([19]) Делегиран регламент (ЕС) 2016/1986 на Комисията от 30 юни 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на условията и процедурите за определяне дали неподлежащите на събиране суми следва да бъдат възстановени от държавите членки по отношение на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 306, 15.11.2016 г., стр. 1).

Ако държава членка стигне до заключението, че неподлежащите на събиране суми следва да бъдат отнесени за сметка на бюджета на ЕС, тя следва да подаде искане до Комисията за потвърждаване на това заключение, като използва образеца, посочен в приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2016/1986 на Комисията ([20]). Комисията ще определи дали неподлежащите на събиране суми следва да бъдат отнесени за сметка на бюджета на ЕС в съответствие с правилата, посочени в член 3 от делегирания регламент. Това се отнася за неподлежащите на събиране суми, включени в допълнение 4 („неподлежащи на събиране суми“) към отчетите на програмата, посочени в приложение V към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/341 на Комисията, както и за сумите, включени в допълнение 3 („подлежащи на събиране суми“) към същото приложение като подлежащи на събиране суми и които могат да станат неподлежащи на събиране след представянето на отчетите за последната счетоводна година.

6.3. **Риск от нередности, водещи до допълнителни проверки от страна на програмните органи на вече декларирани пред Комисията разходи**

Ако е открит риск от нередности, който води до допълнителни проверки от страна на програмните органи на вече декларирани пред Комисията разходи, националните органи трябва да спазят следните срокове:

— по отношение на разходите, приспаднати от отчетите за счетоводната година, предхождаща последната счетоводна година, съгласно член 49, параграф 2 от Регламента за ФЕПНЛ, допълнителните проверки трябва да бъдат завършени навреме, за да се даде възможност за деклариране на разходите най-късно в окончателното заявление за междинно плащане, с краен срок на подаване 31 юли 2025 г.;

— в случай на риск от нередности, водещ до допълнителни проверки на разходите, декларирани през последната счетоводна година, решението относно тяхната законосъобразност и редовност и следователно решението дали тези разходи да се запазят, или да се приспаднат от отчетите за последната счетоводна година следва да се вземе в момента на подаване на отчетите, със срок на подаване най-късно до 15 февруари 2026 г. или 1 март 2026 г., ако бъде удължен от Комисията.

7. **ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ПРИКЛЮЧВАНЕТО**

7.1. **Срок за представяне на документите за приключването**

Държавите членки трябва да представят документите за приключването най-късно до 15 февруари 2026 г. ([21]) Комисията може да удължи този срок до 1 март 2026 г. след искане на съответната държава членка, направено съгласно член 63, параграф 7 от Финансовия регламент ([22]).

Частта от бюджетните задължения, която все още не е приключена, ще бъде автоматично отменена от Комисията, ако някой от документите за приключването не е бил предоставен на Комисията най-късно до крайния срок 15 февруари 2026 г. (или до 1 март 2026 г., ако срокът е удължен от Комисията) ([23]). В такива случаи приключването на програмата ще бъде извършено въз основа на наличната информация.

Ако някой от документите за приключването не е представен, това може да е индикация за сериозен недостатък в системата за управление и контрол на програмата, което излага на риск финансовото участие на ЕС, което вече е платено за програмата. В такива случаи Комисията може да реши да наложи финансова корекция.

7.2. **Промяна на документите за приключването след крайния срок за подаването им**

Държавите членки не могат да променят нито един от документите за приключването след крайния срок за подаването им, освен когато Комисията поиска промяна или в случай на технически грешки.

([20]) Делегиран регламент (ЕС) 2016/1986 на Комисията от 30 юни 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на условията и процедурите за определяне дали неподлежащите на събиране суми следва да бъдат възстановени от държавите членки по отношение на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 306, 15.11.2016 г., стр. 1).

([21]) В съответствие с член 52, параграф 1 във връзка с член 48 от Регламента за ФЕПНЛ, изменен с Регламент (ЕС) 2024/795, и член 63, параграф 5 от Финансовия регламент.

([22]) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

([23]) Член 59, параграф 2 от Регламента за ФЕПНЛ.

7.3. **Наличност на документи**

В съответствие с член 51, параграф 1 от Регламента за ФЕПНЛ периодът на съхранение на документи може да бъде прекъснат в случай на съдебно производство или по надлежно обосновано искане на Комисията.

8. **СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ПРИКЛЮЧВАНЕТО**

8.1. **Окончателен доклад за изпълнението**

В съответствие с член 13, параграф 6 от Регламента за ФЕПНЛ окончателният доклад за изпълнението трябва да съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 2 от Делегиран регламент (ЕС) № 1255/2014 на Комисията ([24]).

Информацията, включена в доклада за финансовото изпълнение, следва да съответства на окончателния контролен доклад, декларацията за приключване и окончателния отчет за разходите.

В съответствие с член 13, параграф 5 от Регламента за ФЕПНЛ Комисията ще разгледа окончателния доклад за изпълнението и ще информира държавата членка за своите забележки в срок от пет месеца от датата на получаването му. Ако Комисията не представи забележки в рамките на този срок, докладът се смята за приет.

Държавите членки ще разполагат с два месеца, за да отговорят на забележките на Комисията по окончателния доклад за изпълнението. По искане на държавата членка Комисията може да удължи този срок с още два месеца. Окончателният доклад за изпълнението ще бъде приет, ако Комисията няма забележки или ако всички забележки на Комисията са били разгледани по подходящ начин.

8.2. **Отчети**

Както за всички останали счетоводни години, отчетите за последната счетоводна година трябва да включват информацията, посочена в член 49, параграф 1 от Регламента за ФЕПНЛ. Структурата на отчетите е посочена в приложение V към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/341 на Комисията ([25]).

Разглеждането и приемането на отчетите за последната счетоводна година се извършва по същите правила, като тези за разглеждането и приемането на отчетите за всяка друга счетоводна година.

Комисията ще изпълни съответните процедури по разглеждане и приемане на отчетите за последната счетоводна година и най-късно до 31 май 2026 г. ще информира държавата членка дали приема отчетите за пълни, точни и верни ([26]).

8.3. **Декларация за управлението и годишно обобщение**

Както за всички счетоводни години структурата на декларацията за управлението за последната счетоводна година е определена в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1386 на Комисията ([27]).

8.4. **Одитно становище и контролен доклад**

Както за всички счетоводни години структурата на одитното становище за последната счетоводна година е определена в приложение III към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1386 на Комисията.

Както за всяка друга счетоводна година структурата на контролния доклад за последната счетоводна година е определена в приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1386 на Комисията.

([24]) Делегиран регламент (ЕС) № 1255/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица чрез определяне на съдържанието на годишните доклади и окончателните доклади за изпълнението, включително списъка на общите показатели (ОВ L 337, 25.11.2014 г., стр. 34).

([25]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/341 на Комисията от 20 февруари 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за предоставяне на определена информация на Комисията (ОВ L 60, 4.3.2015 г., стр. 1).

([26]) Член 50 от Регламента за ФЕПНЛ.

([27]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1386 на Комисията от 12 август 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за декларацията за управлението, одитната стратегия, одитното становище и годишния контролен доклад (ОВ L 214, 13.8.2015 г., стр. 9).

Контролният доклад за последната счетоводна година следва да включва също така:

— информация относно одитни констатации, работата по които не е приключила, произтичащи от одитите, извършвани от Комисията или от Европейската сметна палата, която следва да бъде представена в раздел 8 на контролния доклад („Друга информация“);

— увереност относно надеждността на данните, свързани с показателите.

В контролния доклад за последната счетоводна година националните одитни органи следва да заключат, че данните, свързани с показателите, са надеждни. Те следва също така да предоставят окончателна оценка относно ключово изискване 6: „Надеждна система за събиране, записване и съхранение на данни за целите на мониторинга, оценяването, финансовото управление, проверките и одитите“, посочено в таблица 1 от приложение II към Делегиран регламент (ЕС) № 532/2014 на Комисията ([28]). Тази окончателна оценка следва да включва по-специално потвърждение, че обобщените данни, докладвани на Комисията, са верни.

9. **ПЛАЩАНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНОТО САЛДО**

Комисията изплаща окончателното салдо не по-късно от три месеца след датата на приемането на отчетите за последната счетоводна година или един месец след датата на приемане на окончателния доклад за изпълнението, в зависимост от това коя дата е по-късна ([29]).

Това не засяга правомощието на Комисията да прекъсне крайния срок за изплащане на окончателното салдо или да спре това плащане.

10. **ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТТА И РЕДОВНОСТТА**

Въпроси относно законосъобразността и редовността на свързаните с разходите операции в приетите отчети може да бъдат повдигнати от Комисията след плащането на окончателното салдо и приключването на програмата.

Приключването на програмата не засяга правомощието на Комисията да налага финансови корекции в съответствие с членове 55 и 56 от Регламента за ФЕПНЛ.

([28]) Делегиран регламент (ЕС) № 532/2014 на Комисията от 13 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 148, 20.5.2014 г., стр. 54).

([29]) Член 52, параграф 2 от Регламента за ФЕПНЛ.